14 במאי 2025

לכבוד,

מר מתניהו אנגלמן,
מבקר המדינה
ombudsman@mevaker.gov.il

מר יובל חיון,
מנהל החטיבה לביקורת משרדי ממשלה
ומוסדות שלטון

שלום רב,

הנדון: בקשה לבדיקה נוספת – כשירות המועמדים לשירות במשטרת ישראל והשפעת התערבות הדרג הפוליטי

1. פנייה זו נשלחת אליכם מטעם מכון זולת לשוויון וזכויות אדם בבקשה נוספת לפתוח בבדיקה בנושא תהליכי המינויים במשטרת ישראל, זאת בעקבות מידע חדש ומדאיג שנחשף בנוגע לכשירותם של מועמדים לשירות ולשוטרים הנמצאים בתהליכי ההכשרה במשטרת ישראל.
1. פנייה זו הינה בהמשך למכתבנו הקודם מיום 3.2.25,[1] ומכתב ההמשך מיום 29.4.25,[2] שבהם ביקשנו לפתוח בבדיקת הליכי מינוי וקידום של קצינים בכירים ואישורם בידי השר לביטחון לאומי, איתמר בן גביר; וכן בהמשך לדיון שהתקיים בנושא בוועדה לביקורת המדינה בראשות חה"כ מירב בן ארי ביום 12.3.25, שבעקבותיו פנתה אליכם הוועדה בבקשה לפתוח בביקורת מעקב על מינויים אלה.[3]
2. פנייה נוספת זו מוגשת לאור ממצאים חמורים נוספים שהתגלו לאחרונה. בעקבות אותו דיון, ולאור חששות שעלו במהלכו, פנה עו"ד איתי מק מטעם מכון זולת בבקשת חופש מידע למשטרת ישראל לצורך קבלת נתונים בדבר ציוני ההתאמה של מועמדים לשירות במשטרה, וכן אודות הישגיהם בקורסי ההכשרה והקצונה. בתשובה לבקשה התקבל מידע מהשנים 2020–2024, ומהנתונים עולה מגמת ירידה עקבית ומשמעותית בציוני מבחני הדפ"ר, בציוני העברית, ובהישגים בקורסים המרכזיים להכשרת שוטרים – מגמה אשר מחריפה במיוחד החל משנת 2023, ומגיעה לשפל חריג בשנת 2024.
3. על פי הנתונים:

---

[1] פניית מכון זולת למבקר המדינה, צורך דחוף בבדיקתך הנוספת את הליכי המינוי והקידום של קצינים בכירים ואישורם בידי השר לביטחון לאומי (3.2.2025).
[2] פניית מכון זולת למבקר המדינה, דרישה לעדכון בנוגע לפתיחת בדיקה בנושא הליכי המינוי והקידום במשטרת ישראל (29.4.2025).
[3] פניית יו"ר הוועדה לביקורת המדינה למבקר המדינה, דיון הוועדה בנושא הליכי מינוי קצינים במשטרת ישראל, דוח שנתי 68ג (12.3.2025).

- חלה ירידה ניכרת במספר המועמדים (33,609 בשנת 2024 לעומת 57,229 בשנת 2021);
- ששת הקורסים בעלי ממוצעי הציונים הנמוכים ביותר בתקופה כולה התקיימו בשנת 2024 בלבד;
- נרשמה ירידה דרמטית בציונים בקורס הקצונה הייעודי ובקורס הסיור – עמודי התווך בהכשרת שדרת הפיקוד המשטרתית.

4. מגמה זו מדאיגה במיוחד נוכח המדיניות המוצהרת של השר בדבר הרחבת הגיוס למשטרה באופן מסיבי.[4] מהנתונים עולה חשש ממשי להתערבות פסולה נוספת של השר בן גביר במדיניות ובמבנה הארגוני של המשטרה, במטרה להנמיך את רף הקבלה ואמות המידה המקצועיות כדי לעמוד בהצהרות פוליטיות על הגדלת יעדים כמותיים – גם אם הדבר בא על חשבון איכות כוח האדם. תהליך זה עלול להחליש את המשטרה מבפנים, לפגוע ביכולתה המבצעית ולהעמיק את משבר האמון החריף ממילא בין הציבור לבין המשטרה.

5. תופעה זו גם עלולה לפגוע ביכולת המשטרה לגייס מועמדים איכותיים בעתיד. כשהשר לביטחון לאומי מתערב באופן בוטה בפעולת המשטרה, הופכת המשטרה מגוף מקצועי עצמאי לכלי פוליטי – או לכל הפחות נתפסת ככזאת בקרב הציבור. תדמית זו מרחיקה מראש מועמדים שמבקשים לפעול בשירות הציבור מתוך שליחות, מצוינות ויושרה מקצועית, שלא ימהרו להצטרף למערכת שנחווית כפוליטית, מסואבת או נשלטת על ידי אינטרסים אישיים.

6. בשל כך, מתבקש מבקר המדינה לבחון את הנושאים הבאים:

- אם הירידה החדה באיכות כוח האדם במשטרת ישראל היא תוצר של מדיניות מכוונת;
- מהו היקף ההתערבות של השר לביטחון לאומי בתהליכי הגיוס, המיון והקידום;
- אם קיימת פגיעה בשיקול הדעת המקצועי של הגורמים הרלוונטיים במשטרה;
- מהן ההשלכות של מגמות אלו על טוהר המידות, איכות השירות והשמירה על שלטון החוק.

7. כפי שנעשה בעבר, מכון זולת עומד לרשותכם לצורך העברת המידע המלא שנאסף, ולשיתוף פעולה עם צוותי הביקורת בכל הנדרש.

בכבוד רב,

עינת עובדיה,

מנכ"לית מכון זולת

[4] איציק סבן, העלאת שכר, גיוס 4,000 שוטרים והקמת משמר לאומי: בן גביר הציג רפורמה במשטרה, **ישראל היום** (24.01.23).